

STEP by STEP -puheeksi ottaminen

1. Tutustu materiaaleihin, malleihin, kokemuksiin – paljon on jo valmista tarjolla! Näihin kannattaa tutustua ja niitä opiskella.
2. Tunteet: aihe herättää suurimmassa osassa monenlaisia tunteita ja on täysin yksilöllistä, miten aiheen kokee. On hyväksyttävää tuntea kaikenlaisia tunteita.
3. Oman seksuaalikasvatushistorian läpikäyminen ja auttaa ymmärtämään omia reaktioita ja koko aihetta. Maailma on muuttunut välttävästi.
4. Lapsuuden seksuaalisen kehityksen ymmärtäminen. Lapsille helppoa ja luonnollista.
5. Puhumisen esteet: sanat, tabut ja käytännön puute.
6. Puheeksi ottamisen ensi askleet: puheeksi ottamisen kortit, UKK, sanojen valinta, kollegoiden kanssa käytäntöjen ja ohjeiden sopiminen, aloitus helpoista aiheista.
7. Harjoittelu, esim. 3hlö ryhmänä (roolit: lapsi, vanhempi, ammattilainen). Keskustelut rooleista käsin eri aiheista.
8. Lasten kuvakirjat (katso Väestöliiton kirjalista) ja keskustelut lasten kanssa.
9. Kansalliset ja kansainväliset ohjaavat asiakirjat.
10. Tutustu itsellesi haasteellisiin aiheisiin kuten turvataidot, unnutus, lisääntyminen tai riskit. UKK.
11. Keskustele kollegoiden sekä vanhempien kanssa aiheesta.
12. Vastustavan vanhemman tai työkaverin kohtaaminen.
13. Päiväkodin vasuun, ryhmävasuun, vuosikelloon ym. toimintasuunnitelmaan kuvaltu Kehotunnekasvatuksen käytännön toteuttamisesta.

Väestöliitto

STEP by STEP model for early education professionals who want to implement CSE in their daycare unit

1. Get to know the materials, models, experiences – there are a lot! These are worth getting to know and studying carefully. Choose the best for you.
2. The subject evokes a wide variety of emotions for many of us. It is unique to each person how the issue is experienced. It is acceptable to feel all kinds of emotions. Remember that colleagues and parents may have different feelings.
3. Going through your sex education history may help to understand your reactions and the topic more deeply. The world and education have changed tremendously.
4. Learn the sexual development of childhood. It is all simple and natural for children.
5. Common barriers to speaking are lack of proper words, taboos, lack of traditions and practice, own negative experiences. We all have some of these.
6. The first steps in starting to speak up: Familiarize yourself with the speak up cards and other materials, learn FAQs, choose your words, agree on practices and guidelines with colleagues, start with easy topics.
7. Practice, for instance, three colleagues as a group (roles: child, parent, professional). Discuss in different roles of different CSE topics with each other.
8. Start to use children's picture books and conversation with children. Body, hygiene, safety skills, emotions are good and easy topics.
9. Learn the national and international guiding documents, which recommend SE for children.
10. Familiarize especially those topics that are challenging for you, such as masturbation, reproduction, or risks. FAQ.
11. Discuss the problematic topic with colleagues as well as with parents.
12. Prepare and practise to meeting an opposing parent or co-worker.
13. Design the practical implementation plan of CSE in the curriculum for the kindergarten and the annual plan.